

דף קט.

עין משפט א. או"ח סימן ד פעיף ה

ה. ו. לא יגע בחבית שכר ם שמשמוש היד מפסיד אותו.

עין משפט ב. או"ח סימן ד פעיף ב

ב. ג. ידקדק לשפוך עליהם מים ג"פ ם בסרוגין, כדי להעביר רוח רעה ששורה עליהם.

עין משפט ג. או"ח סימן שכח פעיף כד

כד. כו. נותנים עלה על גב המכה בשבת שאינו אלא כמשמרה חוץ מעלי גפן ם שהם לרפואה.

עין משפט ד.הו. או"ח סימן שכח פעיף כט

כט. לא. מי שהתנפחה ידו או רגלו ם מותר לשים יין כדי להעמיד הדם

ס. אפי' כבר נטל, ב"י.

ע. עיין בכה"ח אות י"ב סדר הנטילה ע"פ האר"י ז"ל שהעיקר לערות ג' פעמים בסרוגין ורק עי"ז הטומאה נעתקת לגמרי ע"י המים שהם חסדים המבטלים הגבורות. ויש מדקדקין שאין היד הימנית מקבלת מיד השמאלית הכלי אלא מניחו בשמאלית ע"ג קרקע והימנית לוקחת אותו לא כן הימנית נותנת אותו לשמאלית כדי להראות הכנעה לשמאלית, כה"ח אות י"ג מבן איש חי. וצריך ליטול כל האצבעות וכף היד עד פרק הזרוע, ומה שמספיק ביוה"כ ובט' באב עד קשרי אצבעותיו כיון שביוה"כ אינה שולטת ובט' באב אינה מקפדת כי כל היום כולו שלה בעוונותינו, כה"ח אות י"ד. וצריך לעשות ג"פ שיפשוף אחרי הנטילה ולא מספיק בשיפשוף אחד, כה"ח אות ט"ו ע"פ הרש"ש.

ובשעת השיפשוף יהיו אצבעותיו זקופות לצד מעלה. שם.

אחרי השפשוף יגביה מיד ידיו כנגד הראש ומיד מברך וישארו זקופות עד סוף הברכה. ו מי שנטל כבר ואח"כ נגע ביד מי שלא נטל עדיין, צריך נטילה עוד פעם ג"פ בסרוגין, כה"ח אות י"ז.

פ. וה"ה כל עלים שהם מרפאים אסור, מ"א ס"ק כ"ה.

צ. אבל בגב היד או הרגל מותר דהוי כמכה של חלל כמו בסעיף ו'.

ו. וגם המכה ביד או ברגל לא באה לו מחמת ברזל, דאם מחמת ברזל אפי' לא על גב היד או הרגל מותר לחלל שבת עליה כמו בסעיף ז'.

במקומו אבל לא יעשה עם חומץ כיון שהוא חזק ויש בו משום רפואה, ואם הוא מעונג ^ק גם ביין אסור.

עין משפט ז. או"ח סימן שכח סעיף ו

ו. מכה שעל גב היד וגב הרגל וכן מי שבלע עלוקה ^ר או נשכו כלב שוטה או אחד מזוחלי עפר הממתים אפי' ספק אם ממית אם לאו הרי הם כמכה של חלל.

עין משפט זז. או"ח סימן שכח סעיף מד

מד. מח. אין רוחצין במים הרעים ^ש שבים הגדול ולא במי משרה שהם מאוסים ואין דרך לרחוץ בהם אלא לרפואה ^ת. ודוקא בשוהה בהם ^א אבל בלא ששוהה בהם מותר שנראה כמתקרר.

דף קט:

עין משפט א.ב. או"ח סימן שכח סעיף מד
עיין לעיל דף קט. עין משפט אות ח

ק. דכל דבר שהוא קשה וחזק צומת בשרו לאדם שהוא מעונג.
ר. תולעת קטנה הנמצאת במים וכשנופלת על הבשר נתלית בו ומוצצת הדם.
ש. שהם צער וכתוב וקראת לשבת עונג, רמב"ם פ' כ"א הלכה כ"ט.
ומטעם זה אסור לשתות משקה המשלשל דאין לך צער גדול מזה, והיינו לבריא או למי שיש לו מיחוש בעלמא, אבל בחלה כל גופו מותר, כה"ח אות רמ"ח.
ו. חולה שאין בו סכנה שצויה לו הרופא לשים רגליו במים חמים, מותר אם המים הוחמו מע"ש, ואף אם מזיע משום רפואה עי"ז. כה"ח אות ר"נ.
ת. וכל שמתכוין לרפואה אסור ואף בבריא ממש רק שעושה לשמור מזגו שלא יחלש אסור, וא"כ ה"ה בים המלח אסור לרחוץ דזה עשוי בעיקר לשמור מזגו של אדם שלא יחלש או לרפואה, והיינו בשוהה בהם וכמו שמובא אח"כ.
ו. וכל זה בבריא או באדם שיש לו מיחוש בעלמא, אבל בחולה אפי' אין בו סכנה מותר בכל ענין לרחוץ לרפואה והיינו אם לא ירחץ באותו יום יכבד עליו חוליו וצריך לאותו יום הרחיצה אבל בלי זה אסור, כה"ח אות רנ"ג.
א. שאז ניכר לרפואה, דכיון שהם סרוחים אין דרך לשהות בהם אלא לרפואה.

עין משפט ג.

אר"ח סימן שכח סעיף לו

לז. לט. כל אוכלים ומשקים שהם מאכל בריאים מותר למי שיש לו מיחוש בעלמא לאכלן ולשתותן, ואפי' שהם קשים לקצת בריאים ג' ומוכח שזה לרפואה מותר.

לז. מ. וכל שאינו מאכל ומשקה בריאים אסור לאכלו ולשתותו לרפואה ד' למי שיש לו מיחוש בעלמא והוא מתחזק והולך כבריא, אבל אם אין לו שום מיחוש ה' מותר.

הגה: ואם נפל למשכב ג"כ מותר ו' דלא גזרו בו משום שחיקת סממנים.

ב. ממשנה וגמ' בשבת ק"ט, ומכאן יש להתיר לשאוף טבאק ולא כמי שאסר ברכי יוסף אות י"ד, ועיין בכה"ח אות רי"ג.

ג. הב"ח הגיה לקצת דברים, וכן בלבוש ועיין בכה"ח אות רט"ז, ובעת דבר רח"ל מותר לקחת חיסון גם בשבת.

ודבר שצריך בישול ובישול מע"ש מותר לשתותו בשבת דאין חשש שמא יבשלנו בשבת, ובפרט אם התחיל לשתותו מע"ש יש להקל, מ"מ מרמב"ם נראה דאפי' בישלו מע"ש ואין חשש שמא יבשלו בשבת אסור משום שחיקת סממנים, אם לא שהתחיל מלפני שבת יש להקל, כה"ח אות רי"ח.

ד. מ"מ אם מערבו עם מאכל אחר והמאכל השני הוא הרוב יש להקל, כה"ח אות רי"ט. ופילפל לבדו שאינו מאכל בריאים כמו שהוא אסור לאכלו לעצור השילשול, ועיין בכה"ח אות ר"כ.

ו. חילתית הגם שאינו מאכל ומשקה בריאים שאסור למי שיש לו מיחוש בעלמא, מ"מ אם התחיל לפני שבת מותר לקחתו גם בשבת שאם יפסיק יחלה, כה"ח אות רי"ז.

ה. בטור כתב דאם אוכל אותם לרעבוננו או לצמאנו ואין לו חולי מותר, והב"י כתב עליו אפי' אינו רעב וצמא מותר, אבל המ"א בס"ק מ"ג כתב לדקדק מדברי הטור דאם עושה אותם לרפואה אסור אפי' בבריא וכ"כ האחרונים, כה"ח אות רכ"א.

ו. שהרי אמרו שצרכיו נעשים ע"י גוי כמו בסעיף י"ז.

ז. ומותר לאכול מהאוכלין המרפאין כיון שאינו עושה מעשה, ב"י, אבל הב"ח חולק דאם הישראל בעצמו אוכל או שותה הרי עושה בכך מעשה שאין הבריאים אוכלים אותם, וכ"כ הט"ז בס"ק כ"ה, אולם המ"א והאחרונים הסכימו לדברי הב"י ודלא כהב"ח, כה"ח אות רכ"ב.